

Тема заняття: «Механізм човника. Будова шпульного ковпачка».

Мета заняття: *ознайомити* із будовою човникового механізму;

вивчити будову човникового комплекту;

навчити регулювати натяг нижньої нитки, правильно виймати шпульний ковпачок та шпульку, виконувати заправку нижньої нитки в шпульний ковпачок;

розвивати логічне мислення, увагу;

виховати культуру праці, працелюбність, інтерес до обраної професії.

Тип заняття: заняття подачі нових знань.

Використана література:

1. Радкевич В.О., Пащенко Г.М. Технологія вишивки: Підручник/ За ред. Н.Г. Ничкало. – К.: Вища шк., 1997. – розділ 2, §1. С. 134-135

Орієнтовний план проведення заняття

1. Організаційна частина (3 хв)
2. Повідомлення теми, мети і завдань заняття (2 хв)
3. Вивчення нового матеріалу (62 хв)
4. Систематизація знань здобутих на занятті (8 хв)
5. Підведення підсумків заняття (5 хв)

Всього: 80 хв

Хід заняття

1. Організаційна частина

- взаємне вітання викладача та студентів;
- доповідь старости про наявність студентів на занятті;
- реєстрація відсутніх в журналі академгрупи;
- перевірка готовності студентів до заняття.

2. Повідомлення теми, мети і завдань заняття

На попередньому занятті ми вивчили механізм голки вишивальної машини. Сьогодні ми познайомимось із ще одним важливим механізмом, який називається човниковим.

3. Вивчення нового матеріалу

Основним вузлом швейної машини є *механізм човника*, який складається з човникового гнізда, рейки, пластини(голкової), валів, ричага.

Човникове гніздо містить:

- човниковий комплект (шпульний ковпачок та шпулька);
- гвинт прижимної пластини;
- прижимну пластину;
- кільце руху човника;
- шпулетримач (човник);

Тяжкий хід машини, а деколи і заклинювання може статися від забруднення ходу човника. Хід засмічується обривками ниток, очосами тканини, пилюкою. Для очистки ходу човника необхідно голководій поставити в крайнє верхнє положення та акуратно вийняти човниковий комплект. За допомогою викрутки викрутити гвинт прижимної пластини, вийняти кільце руху і самий човник. Почистити їх. Не допускається застосовувати при цьому металеві предмети, щоб не пошкодити гладкі робочі поверхні деталей.

Човниковий комплект складається з шпульного ковпачка і шпульки. Весь човниковий комплект кріпиться в корпусі машини під платформою.

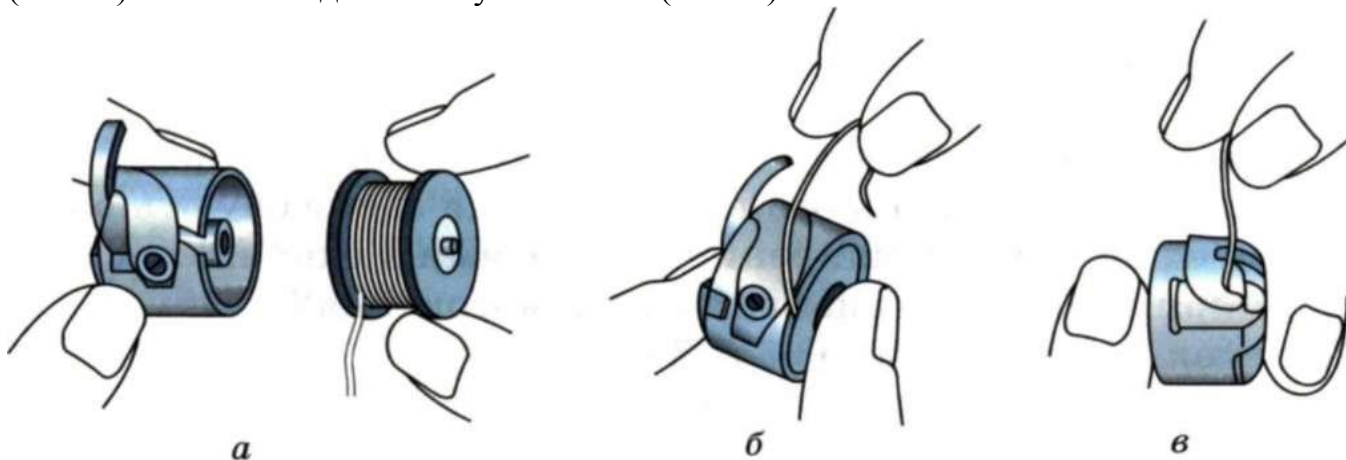
Мал. 1. Будова шпульного ковпачка

Натяг нижньої нитки. Для заправлення нижньої нитки в машину і регулювання її натягу використовують шпульний ковпачок, в який вставляється шпулька з намотаною ниткою. На малюнку 1 показано його будову.

Пластинчаста пружина натягу нижньої нитки знаходиться на корпусі шпульного ковпачка і щільно до нього прилягає. Пружина притиснута до корпусу гвинтом – регулятором натягу нижньої нитки. Чим щільніше притиснута пружина до ковпачка, тим тугіше натягнута нитка. Натяг нитки посилюється поворотом гвинта за годинниковою стрілкою, а послаблюється – поворотом проти годинникової стрілки.

Виймання шпульного ковпачка і шпульки. Використана порожня шпулька виймається із човникового гнізда разом із шпульним ковпачком, в середині якого вона працює. Перш за все рухом маховика приводять голку в крайнє верхнє положення. Відсунувши засувну пластину робиться доступ до шпульного ковпачка. Двома пальцями лівої руки беремо за заскочку шпульного ковпачка і виймаємо човниковий комплект. Поки заскочка залишається відкритою, шпулька не може випасти із шпульного ковпачка, так як її притримує гачок заскочки. Для того, щоб вийняти шпульку, треба відпустити заскочку в нормальне положення, а шпульний ковпачок повернути відкритою стороною вниз і тоді шпулька випаде. Шпульку ставимо на мотальний пристрій – намотуємо нитки.

Заправка нижньої нитки в шпульний ковпачок. Щоб заправити нижню нитку, намотану шпульку беруть у праву руку і надівають її на порожнистий стержень шпульного ковпачка, який тримають лівою рукою (мал. а). Кінець нитки вводять у проріз шпульного ковпачка і протягують під пластинчастою пружиною (мал. б). Потім заводять нитку за язичок (мал. в).

Поворотом махового колеса піднімають голку, при цьому лапка також має бути піднятою. Пальцем лівої руки відводять уліво пластину і у вікно між стінками засувної пластини і голкової пластини на стержень шпулетримача насаджують шпульний ковпачок, при цьому виріз шпульного ковпачка має бути повернутий угору, а установочний палець увійшов у розріз пластинки на корпусі ходу човника. Заскочку відпускають, після чого має почутися клацання, яке означає, що заскочка увійшла у виїмку на корпусі шпульного ковпачка. Перевіряємо чи не затиснула пластинчата пластина нижню нитку і чи щільно вона тримає ковпачок на стержні. Переконавшись, що нижня нитка без ривків виходить із шпульного ковпачка, переміщують засувну пластину направо. Поворотом махового колеса голку опускають униз, притримуючи кінець верхньої нитки. Потім після обведення верхньої нитки навколо шпульного ковпачка, натягуючи її, виводять нижню нитку вгору і разом з верхньою заводять під лапку. Між нитками під лапку підкладають тканину, опускають голку і починають шити.

4. Систематизація знань здобутих на занятті

Контрольні запитання до теми

«Механізм човника. Будова шпульного ковпачка»:

1. Які деталі утворюють механізм човника?
2. З чого складається човниковий комплект?
3. Де кріпиться човниковий комплект?
4. Яку будову має шпульний ковпачок?
5. Яким чином регулюють натяг нижньої нитки?
6. Як правильно вийняти шпульний ковпачок та шпульку?
7. Опишіть заправку нижньої нитки в шпульний ковпачок?
8. В якому положенні мають знаходитись голка та лапка під час заправки нижньої нитки?

5. Підведення підсумків заняття:

1. оцінка активності студентів на занятті, аргументація кожної оцінки;
2. фіксація оцінок в журналі академгрупи.